

OBWIESZCZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 8 września 1987 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym.

1. Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 16 lipca 1987 r. o zmianie ustawy o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 22, poz. 128) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 102), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawami: z dnia 20 grudnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 46, poz. 334) i z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134) — objętych jednolitym tekstem ustalonym obwieszczeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 1 października 1970 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 204);
- 2) ustawami: z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. Nr 16, poz. 114) i z dnia 12 kwietnia 1973 r. o zmianie przepisów dotyczących stopni naukowych i tytułów naukowych oraz organizacji instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 89) — objętych jednolitym tekstem ustalonym obwieszczeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 lipca 1973 r. (Dz. U. Nr 32, poz. 190);
- 3) ustawą z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 14, poz. 113);
- 4) ustawą z dnia 16 lipca 1987 r. o zmianie ustawy o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 22, poz. 128),

jak również zmian wynikających z innych przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia niniejszego jednolitego tekstu, z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów, punktów i liter.

2. Jednolity tekst nie obejmuje:

- 1) następujących przepisów ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 102):

a) art. 57—60 w brzmieniu.

„Art. 57. Do osób, które uzyskały stopnie naukowe na podstawie przepisów dekretu z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych (Dz. U. z 1952 r. Nr 49, poz. 324 i z 1958 r. Nr 2, poz. 5), stosuje się odpowiednio przepisy art. 144 ustawy o szkolnictwie wyższym.

Art. 58. Do osób, które na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205) uzyskały stopień doktora, a ponadto na podstawie tej ustawy lub dekretu z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych uzyskały stopień kandydata nauk — stosuje się odpowiednio art. 145 ustawy o szkolnictwie wyższym.

Art. 59. Do osób, które w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 16 lutego 1960 r. o akademiach wojskowych (Dz. U. Nr 9, poz. 56) były samodzielnymi pracownikami nauki w tych akademiach, oraz do osób, które uzyskały tytuły naukowe docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego według prze-

pisów dekretu z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych — stosuje się odpowiednio art. 146 ust. 2 ustawy o szkolnictwie wyższym.

Art. 60. Oficerowie zajmujący w dniu wejścia w życie ustawy stanowiska docenta etatowego i adiunkta w akademiach wojskowych mogą pozostawać na tych stanowiskach do dnia 30 września 1967 r., chociażby nie posiadali stopni naukowych wymaganych na tych stanowiskach."

b) art. 62 w brzmieniu:

„Art. 62. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 46, poz. 334) w brzmieniu:

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

3) art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134) w brzmieniu:

„Art. 84. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1970 r.”;

4) art. 125 ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. Nr 16, poz. 114) w brzmieniu:

„Art. 125. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1972 r.”;

5) art. 10 ustawy z dnia 12 kwietnia 1973 r. o zmianie przepisów dotyczących stopni naukowych i tytułów naukowych oraz organizacji instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 89) w brzmieniu:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

6) art. 233 ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 14, poz. 113) w brzmieniu:

„Art. 233. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1982 r.”;

7) następujących przepisów ustawy z dnia 16 lipca 1987 r. o zmianie ustawy o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 22, poz. 128):

a) art. 2—8 w brzmieniu:

„Art. 2. Minister Obrony Narodowej w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy powoła Radę Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki.

Art. 3. Wojskowi i cywilni nauczyciele akademicy, którzy nie posiadają kwalifikacji wymaganych na zajmowanych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiskach, zachowują nadal te stanowiska.

Art. 4. 1. Stosunek służbowy (pracy) wojskowych i cywilnych nauczycieli akademickich zajmujących stanowiska naukowo-dydaktyczne, dydaktyczne oraz naukowe, powstały przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się z mocy prawa, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2—4, stosunkiem służbowym (pracy) zgodnym z przepisami niniejszej ustawy.

2. Stosunek pracy cywilnych nauczycieli akademickich:

1) adiunktów mianowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na okres pięciu lat trwa do końca tego okresu, z tym że łączny okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta nie może przekraczać 9 lat; przepis art. 164 ust. 5 ustawy o szkolnictwie wyższym stosuje się odpowiednio,

2) adiunktów ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, mianowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na czas nie określony, nie ulega zmianie,

3) adiunktów ze stopniem naukowym doktora, mianowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na czas nie określony, trwa pięć lat od chwili mianowania, z tym że łączny okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta nie może przekraczać 9 lat; przepis art. 164 ust. 5 ustawy o szkolnictwie wyższym stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli zgodnie z ust. 1 wygaśnięcie stosunku pracy cywilnego nauczyciela akademickiego nastąpiłoby przed dniem 31 grudnia 1987 r., okres zatrudnienia może ulec przesunięciu do tego dnia. Okres następnego zatrudnienia ulega wówczas odpowiedniemu skróceniu.

4. Okresy zatrudnienia, o których mowa w ust. 2, oblicza się w sposób określony w ustawie o szkolnictwie wyższym.

Art. 5. Przepisy art. 2—4 stosuje się odpowiednio do Ministra Spraw Wewnętrznych oraz do szkół wyższych nadzorowanych przez tego Ministra.

Art. 6. W ustawie z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 202) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 28:

a) w ust. 1:

— w pkt 1—5 użyte w odpowiednim przypadku wyrazy „Rada Wyższego Szkolnictwa Wojskowego” zastępuje się w odpowiednim przypadku wyrazami „Rada Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki”,

— po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

„6a) profesorów i docentów, zajmujących stanowiska w instytucjach centralnych Ministerstwa Obrony Narodowej i dowództwach rodzajów sił zbrojnych nadzorujących wyższe szkoły wojskowe lub wojskowe instytuty naukowo-badawcze lub w innych jednostkach organizacyjnych w sposób planowy prowadzą-

cych lub koordynujących prace naukowe, uwzględnia się wśród osób określonych w art. 3 ustawy w szkole (instytucie), w której są członkami rady wydziału (rady naukowej),

- 6b) oficerom posiadającym stopień naukowy generała (równorzędny), a nie będącym profesorami lub docentami, którzy zajmują stanowiska w wyższych szkołach wojskowych lub wojskowych instytutach naukowo-badawczych albo w jednostkach wymienionych w pkt 6a, przysługują w dziedzinie nauk wojskowych uprawnienia przewidziane w ustawie dla profesorów lub docentów; oficerów tych uwzględnia się wśród osób określonych w art. 3 ustawy w szkole (instytucie), w której są członkami rady wydziału (rady naukowej),"

— w pkt 8 powołanie „art. 27 ust. 2” zastępuje się powołaniem „art. 27 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2”;

- b) w ust. 2 wyrazy „Rady Wyższego

Szkolnictwa Wojskowego” oraz „Radzie Wyższego Szkolnictwa Resortu Spraw Wewnętrznych” zastępuje się odpowiednio wyrazami „Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki” oraz „Radzie Wyższego Szkolnictwa Spraw Wewnętrznych i Nauki”;

- 2) w art. 31 ust. 3 pkt 2 wyrazy „Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego lub Rady Wyższego Szkolnictwa Resortu Spraw Wewnętrznych” zastępuje się wyrazami „Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki lub Rady Wyższego Szkolnictwa Spraw Wewnętrznych i Nauki”.

Art. 7. W ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 36, poz. 170) użyte w art. 76 ust. 2 wyrazy „Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego” zastępuje się wyrazami „Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki”.

Art. 8. W ustawie z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201) art. 220 skreśla się.”

- b) art. 10 w brzmieniu:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1987 r.”

3. Niniejszy jednolity tekst obowiązuje od dnia 1 października 1987 r.

Minister Obrony Narodowej: *F. Siwicki*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 września 1987 r. (poz. 156)

USTAWA

z dnia 31 marca 1965 r.

o wyższym szkolnictwie wojskowym.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Wyższymi szkołami wojskowymi są akademie wojskowe i wyższe szkoły oficerskie.

2. Akademia wojskowa i wyższe szkoły oficerskie są szkołami wyższymi w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201 i z 1987 r. Nr 22, poz. 128), zwanej dalej „ustawą o szkolnictwie wyższym”, oraz jednocześnie jednostkami wojskowymi.

3. Wyższe szkoły wojskowe działają na podstawie niniejszej ustawy; w wypadkach w niej przewidzianych do tych szkół stosuje się również przepisy ustawy o szkolnictwie wyższym.

4. Zadania, zasady działania, organizację oraz bezpośrednią podległość wyższych szkół wojskowych jako jednostek wojskowych określają odrębne przepisy dotyczące Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 2. 1. Wyższe szkoły wojskowe aktywnie uczestniczą w umacnianiu siły obronnej Państwa, zespalaając w swej działalności procesy kształcenia, wychowania i badań naukowych, służących zwłaszcza potrzebom Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Podstawowym zadaniem wyższych szkół wojsko-

wych jest kształcenie kadr dowódczych i specjalistycznych dla jednostek wojskowych oraz kadr naukowych i dydaktycznych dla szkolnictwa wojskowego i jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

3. Realizując zadania, o których mowa w ust. 2, wyższe szkoły wojskowe w szczególności:

- 1) wychowują słuchaczy w duchu patriotyzmu i internacjonalizmu, głębokiej ideowości i zaangażowania w sprawę budowy socjalizmu, wszechstronnego rozwoju Ojczyzny i umacniania jej obronności, traktowania jako najwyższego dobra niepodległości i bezpieczeństwa Polski,
- 2) kształcą słuchaczy na wysoko kwalifikowanych oficerów Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, posiadających wszechstronną wiedzę ogólnowojskową i specjalistyczną, znajomość zagadnień społeczno-politycznych oraz umiejętności pedagogiczne,
- 3) rozwijają u słuchaczy szczególnie ważne dla zawodu wojskowego cechy i wartości, a zwłaszcza odwagę, poczucie honoru i odpowiedzialności, zdyscyplinowanie, predyspozycje dowódcze, samodzielność w podejmowaniu decyzji i działaniu w trudnych sytuacjach, inicjatywę, odporność psychiczną i sprawność fizyczną, jak również umiejętność twórczego myślenia i wytrwałość w pracy.

4. Wyższe szkoły wojskowe ponadto, z zachowaniem wymagań określonych w przepisach o ochronie tajemnicy w Siłach Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

- 1) prowadzą badania naukowe oraz współuczestniczą we wdrażaniu ich wyników,
- 2) upowszechniają wyniki badań naukowych oraz sprawują doradztwo naukowe.

5. Wyższe szkoły wojskowe współdziałają w rozwoju nauki, postępu technicznego i kultury, w szczególności w dziedzinach nauk mających praktyczne znaczenie dla obronności Państwa, a zwłaszcza działalności Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z:

- 1) innymi szkołami wyższymi,
- 2) placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk,
- 3) jednostkami badawczo-rozwojowymi,
- 4) instytucjami centralnymi Ministerstwa Obrony Narodowej i innymi jednostkami wojskowymi,
- 5) przedsiębiorstwami państwowymi podległymi Ministrowi Obrony Narodowej i innymi przedsiębiorstwami państwowymi,
- 6) placówkami służby zdrowia
- 7) innymi jednostkami gospodarki narodowej.

Art. 3. 1. Wyższe szkoły wojskowe tworzy, przekształca i znosi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Rada Ministrów określa nazwę i ogólny kierunek naukowy wyższej szkoły wojskowej.

Art. 4. 1. Zwierzchni nadzór nad wyższymi szkołami wojskowymi sprawuje Minister Obrony Narodowej.

2. Minister Obrony Narodowej:

- 1) ustala perspektywiczne i okresowe plany działalności wyższych szkół wojskowych,
- 2) ustala ramowe plany studiów, ramowe programy nauczania i regulaminy studiów w wyższych szkołach wojskowych,
- 3) ustala plany badań naukowych w wyższych szkołach wojskowych oraz zasady organizacji i finansowania tych badań, jak również zasady współpracy tych szkół z jednostkami wymienionymi w art. 2 ust. 5,
- 4) nadaje statuty wyższym szkołom wojskowym,
- 5) określa stanowiska kierownicze w wyższych szkołach wojskowych, których zajmowanie — przy spełnieniu wymagań ustawowych co do kwalifikacji naukowo-dydaktycznych lub naukowych — jest równoznaczne z zajmowaniem stanowiska profesora lub docenta,
- 6) decyduje w zasadniczych sprawach związanych ze współpracą wyższych szkół wojskowych z zagranicą,
- 7) wykonuje inne zadania określone w ustawie i odrębnych przepisach.

3. Ramowe plany studiów oraz ramowe programy nauczania (ust. 2 pkt 2) w zakresie nauk innych niż wojskowe ustala Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a w zakresie nauk medycznych ponadto w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej.

4. Uprawnienia przewidziane w ust. 2 Minister Obrony Narodowej może przekazać podległym mu organom wojskowym.

Art. 5. 1. Przy Ministrze Obrony Narodowej działa Rada Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki jako organ doradczy i opiniodawczy w sprawach szkolnictwa oraz rozwoju nauki i badań naukowych w wojsku. Przewodniczącym Rady jest Minister Obrony Narodowej.

2. Skład Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki ustala Minister Obrony Narodowej.

3. Udział Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

4. Zakres oraz zasady i sposób działania Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki określa regulamin nadany przez Ministra Obrony Narodowej.

Rozdział 2

Ustrój i zasady działania wyższych szkół wojskowych

Art. 6. 1. Wyższa szkoła wojskowa może być szkołą wielowydziałową, jednowydziałową lub bezwydziałową.

2. Jeżeli statut wyższej szkoły wojskowej nie stanowi inaczej, podstawową jednostką organizacyjną szkoły w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej oraz naukowej jest wydział, instytut kierunkowy lub katedra.

3. Jednostkami organizacyjnymi w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i naukowej w wyższej szkole wojskowej są również:

- 1) instytuty,
- 2) zakłady,
- 3) kliniki,
- 4) studia specjalne,
- 5) laboratoria, pracownie, stacje badawcze i doświadczalne lub inne jednostki organizacyjne o podobnym charakterze.

4. Jednostki organizacyjne wyższej szkoły wojskowej mogą być jednostkami wydziałowymi, pozawydziałowymi, międzywydziałowymi lub międzyuczelnianymi. Statut szkoły może również stanowić o tworzeniu jednostek organizacyjnych nie przewidzianych w ustawie, w tym także działających na prawach wydziałów.

5. Jednostki organizacyjne wyższej szkoły wojskowej mogą być tworzone także poza jej siedzibą jako wydziały zamiejscowe, filie lub punkty konsultacyjne.

Art. 7. 1. Wyższa szkoła wojskowa posiada bibliotekę główną, która jest ogólnoszkolną jednostką organizacyjną działalności podstawowej o zadaniach usługowych, naukowych i dydaktycznych; w skład biblioteki wchodzi ośrodek naukowej informacji wojskowej i bibliograficznej.

2. Wyższa szkoła wojskowa może posiadać inne biblioteki.

Art. 8. 1. Jednostki organizacyjne wyższej szkoły wojskowej wymienione w art. 6 ust. 2–5 i art. 7 tworzy, przekształca i znosi Minister Obrony Narodowej lub organ wojskowy przez niego upoważniony.

2. Jednostki, o których mowa w ust. 1, mogą być tworzone również jako działające w powiązaniu z jednostkami wymienionymi w art. 2 ust. 5. Utworzenie, przekształcenie lub zniesienie jednostki oraz określenie zasad powiązania następuje w porozumieniu z zainteresowanym naczelnym organem administracji państwowej lub instytucją państwową.

Art. 9. 1. Komendant wyższej szkoły wojskowej jest dowódcą jednostki wojskowej i rektorem szkoły. Komendant szkoły kieruje całokształtem procesów kształcenia, wychowania i badań naukowych oraz służby wojskowej, administracji i gospodarki w szkole.

2. Minister Obrony Narodowej wyznacza na stanowisko komendanta wyższej szkoły wojskowej oficera będącego profesorem lub zajmującego stanowisko docenta.

3. Minister Obrony Narodowej może wyznaczyć:

- 1) na stanowisko komendanta wyższej szkoły wojskowej o profilu dowódczym — oficera posiadającego stopień wojskowy generała (równorzędny), nie będącego profesorem lub nie zajmującego stanowiska docenta,
- 2) w wyjątkowych wypadkach na stanowisko komendanta wyższej szkoły oficerskiej — oficera o wysokich kwalifikacjach zawodowych i odpowiednim doświadczeniu praktycznym, który nie jest profesorem lub nie zajmuje stanowiska docenta albo nie posiada stopnia wojskowego generała (równorzędnego).

Art. 10. 1. Komendant wyższej szkoły wojskowej wykonuje swoje zadania przy pomocy zastępców oraz innych podległych mu organów.

2. Zastępca komendanta wyższej szkoły wojskowej będący profesorem lub zajmujący stanowisko docenta albo posiadający stopień wojskowy generała (równorzędny) jest prorektorem szkoły.

Art. 11. Komendant wydziału wyższej szkoły wojskowej jest dziekanem wydziału. Komendant wydziału kieruje całokształtem procesów kształcenia, wychowania i badań naukowych w wydziale.

Art. 12. 1. Komendant wydziału wyższej szkoły wojskowej wykonuje swoje zadania przy pomocy zastępców oraz innych podległych mu organów.

2. Zastępca komendanta wydziału będący profesorem lub zajmujący stanowisko docenta albo posiadający stopień wojskowy generała (równorzędny) jest prodziekanem wydziału.

Art. 13. 1. Na stanowisko zastępców komendanta wyższej szkoły wojskowej do spraw naukowych lub dydaktycznych, komendanta wydziału, zastępców komendanta wydziału do spraw naukowych lub dydaktycznych oraz szefa katedry lub instytutu wyznacza się oficera będącego profesorem lub zajmującego stanowisko docenta.

2. Na stanowiska wymienione w ust. 1:

- 1) w wyższych szkołach wojskowych o profilu dowódczym,
- 2) w jednostkach organizacyjnych o profilu dowódczym w innych wyższych szkołach wojskowych

— można również wyznaczyć oficera posiadającego stopień wojskowy generała (równorzędny), a w wyjątkowych wypadkach także oficera o wysokich kwalifikacjach zawodowych i odpowiednim doświadczeniu praktycznym, który nie jest profesorem lub nie zajmuje stanowiska docenta albo nie posiada stopnia wojskowego generała (równorzędnego).

3. Na stanowiskach dziekana wydziału lub dyrektora instytutu albo kierownika katedry można zatrudnić osobę cywilną będącą profesorem lub zajmującą stanowisko docenta.

4. Dyrektorem biblioteki głównej wyższej szkoły wojskowej może być osoba posiadająca kwalifikacje starszego kustosa dyplomowanego lub kustosa dyplomowanego, a ponadto stopień naukowy oraz co najmniej pięcioletni staż pracy w bibliotece naukowej na stanowisku kierowniczym.

5. W wyjątkowych wypadkach na stanowisko dyrektora biblioteki głównej można wyznaczyć oficera lub zatrudnić osobę cywilną posiadającą dostateczne przygotowanie do wykonywania tej funkcji, mimo niespełnienia warunków określonych w ust. 4.

Art. 14. Na stanowiska zastępców komendanta wyższej szkoły wojskowej oraz na stanowiska komendantów (szefów) i zastępców komendantów (szefów) wydziałów, katedr, instytutów, zakładów, klinik, studiów specjalnych, laboratoriów, pracowni, stacji badawczych i doświadczalnych, bibliotek lub innych jednostek organizacyjnych o podobnym charakterze, w tym także jednostek działających w powiązaniu z jednostkami wymienionymi w art. 2 ust. 5 — wyznacza oficerów i zatrudnia osoby cywilne oraz zwalnia z tych stanowisk Minister Obrony Narodowej lub organ wojskowy przez niego upoważniony.

Art. 15. 1. Do zajmowania w wyższych szkołach wojskowych stanowisk profesorów lub docentów w dziedzinie nauk wojskowych są uprawnieni oficerowie posiadający stopień wojskowy generała (równorzędny), nie będący profesorami lub nie zajmujący stanowisk docentów.

2. Oficerowie, o których mowa w ust. 1, są uprawnieni do udziału w organach kolegialnych wyższych szkół wojskowych, z prawem głosu we wszystkich sprawach w dziedzinie nauk wojskowych.

Art. 16. 1. Organem doradczym komendanta wyższej szkoły wojskowej w sprawach kształcenia, wychowania i badań naukowych jest rada naukowa szkoły

2. Organem doradczym komendanta wydziału w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest rada wydziału.

3. Udział rad naukowych i rad wydziałów w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

4. Organem doradczym dyrektora biblioteki głównej jest rada biblioteczna.

Art. 17. 1. Statut wyższej szkoły wojskowej, nadany przez Ministra Obrony Narodowej, określa szczegółowe zadania szkoły i jej organizację oraz zakres działania organów szkoły, jak również skład rady naukowej, rad wydziałów i rady bibliotecznej, zasady i tryb powoływania tych rad, a także sposób i zakres ich działania.

2. W statucie wyższej szkoły wojskowej można przewidzieć również powoływanie rad naukowych w innych jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 6 ust. 2—4.

3. Zadania oraz tryb działania organów wyższej szkoły wojskowej jako jednostki wojskowej określają przepisy dotyczące Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 18. 1. W akademiach wojskowych prowadzi się studia wyższe, a w wyższych szkołach oficerskich wyższe studia zawodowe w dziedzinie nauk wojskowych i innych dziedzinach nauki lub dyscyplinach naukowych objętych kierunkiem naukowym wyższej szkoły wojskowej, a także badania naukowe w tych dziedzinach i dyscyplinach.

2. Minister Obrony Narodowej może wprowadzić:

- 1) w akademiach wojskowych — wyższe studia zawodowe, podyplomowe studia i kursy doskonalenia zawodowego, studia doktoranckie oraz inne studia i kursy specjalne,
- 2) w wyższych szkołach oficerskich — kursy doskonalenia zawodowego oraz inne studia i kursy specjalne.

3. Organizację i sposób odbywania studiów lub kursów określają ich regulaminy.

Art. 19. 1. Akademie wojskowe mają prawo nadawania tytułu doktora honoris causa.

2. Tytuł doktora honoris causa może być nadany osobie szczególnie zasłużonej dla rozwoju nauki lub

umocnienia obronności państwa, jak również wybitnemu zagranicznemu uczonemu lub dowódcy wojskowemu.

3. Tytuł doktora honoris causa nadaje rada naukowa akademii za zgodą Ministra Obrony Narodowej.

Art. 20. 1. Wyższa szkoła wojskowa prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych dla wojskowych jednostek budżetowych (oddziałów gospodarczych), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów może dostosować przepisy o gospodarce finansowej szkół wyższych, wydane na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym, do poszczególnych rodzajów działalności wyższych szkół wojskowych.

Rozdział 3

Sluchacze wyższych szkół wojskowych

Art. 21. 1. Na studia w wyższych szkołach wojskowych mogą być przyjęte na własną prośbę osoby posiadające świadectwo dojrzałości:

- 1) żołnierze zawodowi i inni żołnierze w czynnej służbie wojskowej,
- 2) osoby cywilne, których prośby o powołanie do służby wojskowej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego zostały uwzględnione.

2. Minister Obrony Narodowej lub organ wojskowy przez niego upoważniony może uzależnić przyjęcie do wyższej szkoły wojskowej od złożenia egzaminu wstępnego oraz od spełnienia innych warunków.

3. Minister Obrony Narodowej może:

- 1) zezwolić na odbywanie studiów w określonych wyższych szkołach wojskowych przez osoby cywilne bez powoływania ich do czynnej służby wojskowej,
- 2) zezwolić na odbywanie przez żołnierzy zawodowych i osoby cywilne niektórych kierunków studiów lub kursów w określonych wyższych szkołach wojskowych w systemie zaocznym albo na zdawanie egzaminów z obowiązujących przedmiotów i uzyskanie dyplomu ukończenia studiów (kursu) wraz z odpowiadającym tym studiom tytułem — jako eksternistom.

4. Zasady odbywania studiów określone w ust. 3 stosuje się odpowiednio do osoby zwolnionej ze służby pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego w akademii wojskowej, na skutek orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej o niezdolności do tej służby, której prośba o umożliwienie kontynuowania studiów w tej akademii została przez Ministra Obrony Narodowej uwzględniona.

5. Obywatele państw obcych mogą odbywać studia w wyższych szkołach wojskowych na zasadach i w trybie określonym przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 22. 1. Osoby przyjęte na studia stają się słuchaczami wyższej szkoły wojskowej z dniem immatrykulacji.

2. Szczegółowe warunki i tryb przyjmowania żołnierzy i osób cywilnych na studia w wyższych szkołach wojskowych, przebieg immatrykulacji oraz studiów, jak również organy wojskowe właściwe w tych sprawach określa Minister Obrony Narodowej, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej ustawie do słuchaczy wyższych szkół wojskowych, będących w czynnej służbie wojskowej, którzy:

- 1) są żołnierzami zawodowymi — stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- 2) nie są żołnierzami zawodowymi — stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, w części dotyczącej kandydatów na żołnierzy zawodowych.

4. Przebieg studiów słuchaczy będących osobami cywilnymi określa Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz innymi właściwymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) nadzorującymi szkoły wyższe.

Art. 23. 1. Podstawowym obowiązkiem słuchaczy wyższych szkół wojskowych jest pełne wykorzystanie możliwości kształcenia się, jakie stwarzają szkoły.

2. Słuchacze wyższych szkół wojskowych mają prawo do rozwijania zainteresowań naukowych oraz uczestniczenia w pracach kół i organizacji działających w szkole.

3. Szczegółowe obowiązki i prawa słuchaczy wyższych szkół wojskowych określają odrębne przepisy dotyczące odbywanej przez nich służby wojskowej i studiów.

Art. 24. 1. Zwolnienie z wyższej szkoły wojskowej słuchacza będącego żołnierzem zawodowym następuje w wypadku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z przyczyn określonych w art. 50 ust. 1 pkt 1 oraz art. 51 ust. 1 pkt 1—3 i ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342, z 1974 r. Nr 24, poz. 142 i Nr 47, poz. 282, z 1979 r. Nr 15, poz. 97 oraz z 1983 r. Nr 16, poz. 78), zwanej dalej „ustawą o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych”.

2. Zwolnienie z wyższej szkoły wojskowej może nastąpić także:

- 1) na prośbę słuchacza — tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach,
- 2) ze względu na brak postępów w nauce.

3. Wydalenie z wyższej szkoły wojskowej słuchacza będącego żołnierzem zawodowym następuje w wypadku:

- 1) zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z przyczyn określonych w art. 50 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 51 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- 2) popełnienia czynu nie liczącego z honorem i godnością żołnierza,
- 3) zaniedbywania nauki lub innych obowiązków służbowych.

4. Minister Obrony Narodowej lub organ wojskowy przez niego upoważniony może, w wypadku skazania słuchacza będącego żołnierzem zawodowym na karę pozbawienia wolności (w tym również karę aresztu wojskowego) z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, na prośbę tego żołnierza zezwolić mu na kontynuowanie studiów w wyższej szkole wojskowej.

5. Minister Obrony Narodowej może, w wypadku uzasadnionym ważnymi względami służbowymi, odwołać żołnierza zawodowego ze studiów w wyższej szkole wojskowej.

Art. 25. 1. Zasady zwalniania i wydalania z wyższej szkoły wojskowej słuchaczy będących kandydatami na żołnierzy zawodowych określają przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, w części dotyczącej kandydatów na żołnierzy zawodowych.

2. Słuchacze wyższej szkoły wojskowej będący osobami cywilnymi mogą być zwalniani i wydalani ze szkoły na zasadach i w trybie określonym przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Nauki

i Szkolnictwa Wyższego oraz innymi właściwymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) nadzorującymi szkoły wyższe — w dostosowaniu do przepisów ustawy o szkolnictwie wyższym.

Art. 26. 1. Słuchacze wyższej szkoły wojskowej, będący kandydatami na żołnierzy zawodowych, zobowiązani są do zwrotu kosztów wyżywienia i umundurowania poniesionych przez wojsko w wypadku wydalenia ich ze szkoły lub zwolnienia na własną prośbę po upływie okresu próbnego.

2. O obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, orzeka komendant wyższej szkoły wojskowej.

3. Minister Obrony Narodowej określi tryb dochodzenia zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, jak również wypadki, w których od słuchacza zwolnionego ze szkoły nie dochodzi się ich zwrotu.

Art. 27. 1. Wyższe szkoły wojskowe nadają absolwentom tych szkół tytuły zawodowe oficera dyplomowanego, magistra, lekarza, magistra inżyniera, inżyniera-dowódcy oraz inne określone przez Ministra Obrony Narodowej, z tym: że w zakresie nauk innych niż wojskowe — w porozumieniu z właściwymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) nadzorującymi szkoły wyższe.

2. Dyplom, oprócz określenia tytułu zawodowego i końcowej oceny studiów, może zawierać nazwę specjalności, tytuł pracy dyplomowej, jej ocenę oraz wyniki egzaminu końcowego.

3. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz innymi właściwymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych) nadzorującymi szkoły wyższe, określa rodzaje dyplomów oraz wzory dyplomów nadawanych przez wyższe szkoły wojskowe.

Art. 28. 1. Zasady uznawania dyplomów i tytułów zawodowych uzyskanych w wyższych szkołach wojskowych za granicą za równorzędne z dyplomami i tytułami zawodowymi nadawanymi przez wyższe szkoły wojskowe w kraju określają umowy międzynarodowe.

2. W braku postanowień umów międzynarodowych dyplomy i tytuły, o których mowa w ust. 1, mogą być na zasadzie wzajemności uznane w drodze nostryfikacji za równorzędne z dyplomami i tytułami zawodowymi nadawanymi przez wyższe szkoły wojskowe w kraju.

3. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w drodze rozporządzenia określa zasady nostryfikacji dyplomów i tytułów zawodowych uzyskanych w wyższych szkołach wojskowych za granicą.

Rozdział 4

Nauczyciele akademicki i inni pracownicy wyższych szkół wojskowych.

Art. 29. 1. Nauczycielami akademickimi w wyższych szkołach wojskowych są wyznaczeni (zatrudnieni) na stanowiskach naukowo-dydaktycznych, dydaktycznych i naukowych:

- 1) żołnierze zawodowi — zwani dalej „wojskowymi nauczycielami akademickimi”,
- 2) osoby cywilne — zwane dalej „cywilnymi nauczycielami akademickimi”.

2. Zadania w wyższych szkołach wojskowych wykonują również inni żołnierze zawodowi (osoby cywilne) — nie będący nauczycielami akademickimi — wyznaczeni (zatrudnieni) na stanowiskach:

- 1) partyjno-politycznych,
- 2) organizacyjno-planistycznych,
- 3) dowódców oddziałów i pododdziałów szkolnych,
- 4) naukowo-technicznych,
- 5) inżynieryjno-technicznych,
- 6) bibliotecznych i dokumentacji naukowej,
- 7) administracyjno-ekonomicznych,
- 8) w służbie zdrowia,
- 9) w obsłudze i innych.

Art. 30. Na stanowisko nauczyciela akademickiego wyznacza się (zatrudnia) osobę:

- 1) posiadającą kwalifikacje naukowe, pedagogiczne, specjalistyczne, dydaktyczne i inne, odpowiadające kierunkowi naukowemu i ogólnemu zakresowi działalności wyższej szkoły wojskowej,
- 2) o wysokich walorach ideowo-politycznych i moralnych zapewniających kształcenie i wychowanie słuchaczy na świadomych swoich obowiązków i praw obywateli, zwłaszcza zaangażowanych w umacnianiu obronności i bezpieczeństwa socjalistycznego Państwa.

Art. 31. 1. Do obowiązków nauczyciela akademickiego należy współuczestniczenie w wykonywaniu zadań wyższej szkoły wojskowej, określonych w art. 2, a w szczególności:

- 1) kształcenie, wychowywanie i doskonalenie kadr oficerskich dla Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 2) upowszechnianie osiągnięć nauki, zwłaszcza tych, które oddziałują na umacnianie siły obronnej Państwa, z zachowaniem wymogów określonych w przepisach o ochronie tajemnicy w Siłach Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 3) systematyczne podnoszenie swoich kwalifikacji,
- 4) udział w realizacji przedsięwzięć zapewniających prawidłowe funkcjonowanie wyższej szkoły wojskowej, w tym również w pracach organizacyjnych związanych z dydaktyką, badaniami naukowymi lub działalnością leczniczą oraz zadaniami realizowanymi przez szkołę jako jednostkę wojskową.

2. Do obowiązków nauczyciela akademickiego, zajmującego stanowisko:

- 1) naukowo-dydaktyczne — należy, oprócz zadań wymienionych w ust. 1, także prowadzenie badań naukowych, w tym przede wszystkim służących umacnianiu siły obronnej Państwa, w zakresie realizowanym przez szkołę,
- 2) naukowe — należy realizacja zadań, o których mowa w pkt 1 oraz ust. 1 pkt 2—4.

3. Do obowiązków nauczyciela akademickiego będącego profesorem lub docentem należy także kształcenie młodej kadry naukowej.

4. W dziedzinie nauk wojskowych obowiązek, o którym mowa w ust. 3, dotyczy także oficerów posiadających stopień wojskowy generała (równorzędny) oraz innych oficerów wymienionych w art. 9 ust. 3 i art. 13 ust. 2.

Art. 32. Żołnierze zawodowi (osoby cywilne) są wyznaczeni (zatrudniani) w wyższej szkole wojskowej na następujące stanowiska naukowo-dydaktyczne:

- 1) profesora,
- 2) docenta,
- 3) adiunkta,
- 4) starszego asystenta,

- 5) asystenta,
- 6) asystenta-stażysty,
- 7) starszego kustosza dyplomowanego
- 8) kustosza dyplomowanego,
- 9) adiunkta bibliotecznego,
- 10) asystenta bibliotecznego,
- 11) starszego dokumentalisty dyplomowanego,
- 12) dokumentalisty dyplomowanego,
- 13) adiunkta dokumentacji naukowej,
- 14) asystenta dokumentacji naukowej.

Art. 33. 1. Na stanowisko profesora wyznacza się oficera (zatrudnia osobę cywilną), posiadającego tytuł naukowy profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego.

2. Na stanowisko docenta wyznacza się oficera (zatrudnia osobę cywilną) posiadającego stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie odpowiedniej dziedziny nauki oraz osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej.

3. Minister Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki, może określić dyscypliny w dziedzinie nauk wojskowych, w których na stanowisko docenta można wyznaczyć oficera (zatrudnić osobę cywilną) posiadającego stopień naukowy doktora oraz wybitne osiągnięcia praktyczne. W innych dziedzinach nauk przepis art. 135 ust. 2 ustawy o szkolnictwie wyższym stosuje się odpowiednio.

4. Osoby cywilne, mające udokumentowany wybitny i twórczy dorobek naukowy lub praktyczny, uzyskany poza szkolnictwem wyższym, a nie posiadające stopni lub tytułów naukowych, mogą być w wyjątkowych wypadkach, po zasięgnięciu opinii rady wydziału (naukowej), zatrudnione przez komendanta wyższej szkoły wojskowej na stanowiskach docenta kontraktowego lub profesora kontraktowego. Przepisy art. 163 ust. 2 i 3 ustawy o szkolnictwie wyższym stosuje się odpowiednio.

5. Tryb postępowania kwalifikacyjnego przy wyznaczaniu (zatrudnianiu) na stanowiska, o których mowa w ust. 3 i 4, określają:

- 1) w dziedzinie nauk wojskowych — Minister Obrony Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki,
- 2) w innych dziedzinach nauk — przepisy wydane na podstawie art. 135 ust. 2 i art. 163 ust. 4 ustawy o szkolnictwie wyższym.

Art. 34. 1. Na stanowisko adiunkta wyznacza się oficera (zatrudnia osobę cywilną), który posiada stopień naukowy doktora oraz wykazał się osiągnięciami w pracy naukowej, dydaktycznej i wychowawczej.

2. Na stanowiska asystenta lub starszego asystenta wyznacza się oficera (zatrudnia osobę cywilną), który:

- 1) posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej z tytułem oficera dyplomowanego, magistra lub innym równorzędnym tytułem,
- 2) odbył roczny staż asystencki lub inny odpowiedni staż zawodowy,
- 3) wykazuje uzdolnienia i zamiłowanie do pracy naukowej, dydaktycznej oraz wychowawczej.

3. Na stanowisko asystenta-stażysty wyznacza się żołnierza zawodowego (zatrudnia osobę cywilną), który:

- 1) posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej z tytułem oficera dyplomowanego, magistra lub innym równorzędnym tytułem,
- 2) w okresie studiów w szkole wyższej wykazał zainteresowania naukowe i zdolności do ich rozwijania.

4. W wyjątkowych wypadkach na stanowisko asystenta-stażysty można wyznaczyć słuchacza ostatniego roku studiów akademii wojskowej.

Art. 35. W zakresie określania warunków, którym powinni odpowiadać kandydaci na stanowiska wymienione w art. 32 pkt 7—14, zasad i trybu składania państwowych egzaminów bibliotekarskich, państwowych egzaminów z informacji i dokumentacji naukowej oraz zasad awansowania dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej — mają zastosowanie przepisy wydane na podstawie art. 143 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym.

Art. 36. Minister Obrony Narodowej może ustalać dodatkowe wymagania niezbędne do zajmowania stanowiska naukowo-dydaktycznego w wyższych szkołach wojskowych.

Art. 37. Żołnierze zawodowi (osoby cywilne) są wyznaczani (zatrudniani) w wyższej szkole wojskowej na następujące stanowiska dydaktyczne:

- 1) nauczycieli przedmiotów ogólnych, kierunkowych i specjalistycznych, a w szczególności:
  - a) starszego wykładowcy,
  - b) wykładowcy,
  - c) młodszego wykładowcy,
  - d) starszego instruktora,
  - e) instruktora;
- 2) nauczycieli języków obcych, a w szczególności:
  - a) starszego wykładowcy,
  - b) wykładowcy,
  - c) lektora,
  - d) lektora-stażysty;
- 3) nauczycieli wychowania fizycznego, a w szczególności:
  - a) starszego wykładowcy,
  - b) wykładowcy,
  - c) instruktora,
  - d) instruktora-stażysty.

Art. 38. 1. Na stanowiska starszego wykładowcy i wykładowcy wyznacza się żołnierza zawodowego (zatrudnia osobę cywilną), który posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej z tytułem oficera dyplomowanego, magistra lub innym równorzędnym tytułem oraz kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia pracy dydaktycznej i wychowawczej.

2. W wypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły, na stanowisko wykładowcy w wyższej szkole oficerskiej można wyznaczyć oficera posiadającego dyplom ukończenia wyższych studiów zawodowych lub studiów równorzędnych oraz odpowiednie kwalifikacje i osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej lub zawodowej.

3. Kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk dydaktycznych określają:

- 1) w dziedzinie nauk wojskowych — Minister Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki,
- 2) w innych dziedzinach nauk — przepisy wydane na podstawie art. 177 ust. 2 i art. 178 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym; przepis art. 36 niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio.

Art. 39. Żołnierze zawodowi (osoby cywilne) są wyznaczani (zatrudniani) w wyższej szkole wojskowej na stanowiska naukowe, odpowiadające stanowiskom naukowo-dydaktycznym, określonym w art. 32 pkt 1—6. Przepisy art. 33, 34 i 36 stosuje się odpowiednio.

Art. 40. 1. Do wojskowych nauczycieli akademickich stosuje się odpowiednio przepisy art. 155, 183—185 oraz art. 186 ust. 1 i 2 ustawy o szkolnictwie wyższym.

2. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie do wojskowych nauczycieli akademickich stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Art. 41. 1. Minister Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki, określa zasady i tryb włączania żołnierzy zawodowych spoza wyższego szkolnictwa wojskowego, posiadających odpowiednio kwalifikacje, do działalności dydaktycznej i badawczej w wyższych szkołach wojskowych. Żołnierzom włączonym do takiej działalności nie przysługują uprawnienia wojskowych nauczycieli akademickich.

2. Komendant wyższej szkoły wojskowej może powierzyć na podstawie umowy zlecenia prowadzenie wykładów, ćwiczeń i innych zajęć dydaktycznych w szkole. Osobom prowadzącym zajęcia na podstawie takiej umowy nie przysługują uprawnienia nauczycieli akademickich.

Art. 42. Minister Obrony Narodowej dostosuje zasady zatrudniania w szkole osób nie będących obywatelami polskimi na stanowiskach nauczycieli akademickich oraz ich prawa i obowiązki — określone w przepisach wydanych na podstawie art. 194 ustawy o szkolnictwie wyższym — do specyfiki wyższych szkół wojskowych.

Art. 43. 1. Żołnierzy zawodowych wyznacza się na stanowiska wojskowych nauczycieli akademickich i zwalnia z tych stanowisk na zasadach oraz w trybie określonym w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, z zastrzeżeniami wynikającymi z niniejszej ustawy.

2. Na stanowiska profesora i docenta w wyższej szkole wojskowej wyznacza oficerów (mianuje osoby cywilne) i zwalnia z tych stanowisk Minister Obrony Narodowej z własnej inicjatywy lub na wniosek komendanta, zaopiniowany przez radę wydziału i radę naukową szkoły.

3. Na stanowiska wymienione w art. 32 pkt 3—6 mianuje osoby cywilne i zwalnia z tych stanowisk komendant wyższej szkoły wojskowej na wniosek:

- 1) rady wydziału — w akademii wojskowej,
- 2) rady naukowej — w wyższej szkole oficerskiej.

4. Na stanowiska wymienione w art. 32 pkt 7—14 zatrudnia osoby cywilne i zwalnia z tych stanowisk komendant wyższej szkoły wojskowej na wniosek rady bibliotecznej.

5. Na stanowiska wymienione w art. 37 mianuje osoby cywilne i zwalnia z tych stanowisk komendant wyższej szkoły wojskowej.

6. Minister Obrony Narodowej określa szczegółowy tryb postępowania związany z zatrudnianiem cywilnych nauczycieli akademickich i innych pracowników w wyższych szkołach wojskowych.

Art. 44. 1. Stosunek pracy z cywilnym nauczycielem akademickim ulega rozwiązaniu, poza wypadkami określonymi w art. 168 ust. 1 i art. 169 ustawy o szkolnictwie wyższym, również w razie stwierdzenia utraty zdolności do wykonywania zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej. Przepisu art. 172 ustawy o szkolnictwie wyższym w tym wypadku nie stosuje się.

2. W wypadku stwierdzenia utraty zdolności do wykonywania zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, cywilnemu nauczycielowi akademickiemu wypłaca się odprawę w wysokości wynagrodzenia przysługującego do końca roku akademickiego, w którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, nie mniej jednak niż za trzy miesiące. Wynagrodzenie nie przysługuje w razie podjęcia zatrudnienia.

Art. 45. 1. Do cywilnych nauczycieli akademickich stosuje się — ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy — przepisy rozdziałów 2—5 działu IV oraz art. 218 ustawy o szkolnictwie wyższym, odpowiednio dotyczące pracowników naukowo-dydaktycznych, dydaktycznych i naukowych, z wyjątkiem art. 133 ust. 3, art. 135 ust. 3, art. 136 ust. 2, art. 137, 140, 143 ust. 2, art. 164 ust. 8, art. 165, 166 oraz 188.

2. Cywilni nauczyciele akademicy są oceniani na zasadach i w trybie określonych przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 46. Do zajmujących w wyższej szkole wojskowej inne stanowiska wymienione w art. 29 ust. 2:

- 1) żołnierzy zawodowych — stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- 2) osób cywilnych — stosuje się odpowiednio przepisy art. 187, 189, 190, 192 oraz 206—213 ustawy o szkolnictwie wyższym, o ile układy zbiorowe pracy lub inne przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Rozdział 5

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich wyższych szkół wojskowych

Art. 47. Wojskowi nauczyciele akademicy ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za postępowanie uchylające godności nauczyciela akademickiego, naruszające normy współżycia społecznego lub za rażące naruszenie swoich obowiązków, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenie honoru i godności żołnierskiej.

Art. 48. 1. Cywilni nauczyciele akademicy ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za postępowanie uchylające godności nauczyciela akademickiego, naruszające normy współżycia społecznego lub za rażące naruszenie swoich obowiązków, na zasadach określonych w przepisach ustawy o szkolnictwie wyższym, z wyjątkiem art. 197 ust. 3, art. 198, 199 ust. 4 oraz art. 200.

2. Uprawnienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, rektorów, a także rzeczników dyscyplinarnych oraz komisji dyscyplinarnych pierwszej i drugiej instancji, określone w przepisach, o których mowa w ust. 1, przysługują, ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy, odpowiednio Ministrowi Obrony Narodowej, komendantom wyższych szkół wojskowych, a także rzecznikom dyscyplinarnym oraz komisjom dyscyplinarnym pierwszej i drugiej instancji, powołanym na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 49. 1. W sprawach dyscyplinarnych cywilnych nauczycieli akademickich orzekają:

- 1) w pierwszej instancji — komisje dyscyplinarne wyższych szkół wojskowych,
- 2) w drugiej instancji — komisja dyscyplinarna przy Radzie Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki.

2. Komisję dyscyplinarną wyższej szkoły wojskowej oraz rzecznika dyscyplinarnego powołuje komendant szkoły.

3. Komisję dyscyplinarną przy Radzie Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki oraz rzecznika dyscyplinarnego przy tej Radzie powołuje Minister Obrony Narodowej.

Art. 50. Na wniosek cywilnego nauczyciela akademickiego, ukaranego przez komendanta wyższej szkoły wojskowej upomnieniem na piśmie za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, sprawa jest rozpatrywana przez

przełożonego komendanta szkoły. W takim wypadku przełożony może podtrzymać lub uchylić wymierzoną karę.

Art. 51. 1. W toku postępowania wyjaśniającego komendant wyższej szkoły wojskowej, po zasięgnięciu opinii rzecznika dyscyplinarnego, może zawiesić w pełnieniu obowiązków służbowych cywilnego nauczyciela akademickiego, jeżeli przemawia za tym powaga i wiarygodność zarzutów, a dalsze pełnienie przez tego nauczyciela tych obowiązków utrudniałoby wyjaśnienie sprawy.

2. Po wniesieniu wniosku o ukaranie do komisji dyscyplinarnej komisja ta może zwrócić się do komendanta wyższej szkoły wojskowej o zawieszenie w pełnieniu obowiązków służbowych cywilnego nauczyciela akademickiego.

3. Zawieszenie w pełnieniu obowiązków służbowych cywilnego nauczyciela akademickiego nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy, chyba że przeciwko obwinionemu toczy się postępowanie karne, w związku z którym postępowanie dyscyplinarne zostało zawieszono. W takim wypadku zawieszenie może trwać aż do prawomocnego zakończenia postępowania karnego.

4. Od decyzji komendanta szkoły o zawieszeniu w pełnieniu obowiązków służbowych przysługuje cywilnemu nauczycielowi akademickiemu odwołanie do Ministra Obrony Narodowej.

Art. 52. W zakresie zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego i wykonania kar dyscyplinarnych oraz ich zatarcia, dotyczących cywilnych nauczycieli akademickich, stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 205 ustawy o szkolnictwie wyższym, z zastrzeżeniami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Rozdział 6

Szkoły wyższe nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych

Art. 53. 1. Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do szkół wyższych nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

2. W szkołach wyższych nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych prowadzi się studia w zakresie specjalistycznych dyscyplin naukowych o bezpieczeństwie państwa i porządku publicznym oraz ochronie przeciwpożarowej i innych dziedzin nauk lub dyscyplin naukowych objętych kierunkiem naukowym szkoły wyższej.

3. Szkoły wyższe nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych przygotowują wyspecjalizowane kadry do wykonywania zadań związanych z ochroną bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego oraz ochroną przeciwpożarową, a także kadry naukowe i dydaktyczne dla tych szkół i jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

4. Przy Ministrze Spraw Wewnętrznych działa Rada Wyższego Szkolnictwa Spraw Wewnętrznych i Nauki; do Rady stosuje się odpowiednio przepisy o Radzie Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki.

5. Uprawnienia przewidziane w ustawie dla Ministra Obrony Narodowej przysługują w odniesieniu do szkół wyższych, o których mowa w ust. 1, Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 54. 1. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie do nauczycieli akademickich i słuchaczy szkół wyższych nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, będących funkcjonariuszami Służby Bezpieczeństwa, Milicji Obywatelskiej, żołnierzami jednostek wojskowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz funkcjonariuszami pożarnictwa i kandydatami na funkcjonariuszy pożarnictwa — stosuje się przepisy regulujące stosunek służbowy tych funkcjonariuszy, kandydatów na funkcjonariuszy i żołnierzy.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określa roczny obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych nauczycieli akademickich będących funkcjonariuszami pożarnictwa, kierując się zasadami stosowanymi przy ustalaniu wymiaru tych zajęć dla nauczycieli akademickich będących funkcjonariuszami Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 55. Akademiami wojskowymi są:

- 1) Akademia Sztabu Generalnego WP imienia Generała Broni Karola Świerczewskiego,
- 2) Wojskowa Akademia Polityczna imienia Feliksa Dzierżyńskiego,
- 3) Wojskowa Akademia Techniczna imienia Jarosława Dąbrowskiego,
- 4) Wojskowa Akademia Medyczna imienia Generała Dywizji Bolesława Szareckiego,
- 5) Akademia Marynarki Wojennej imienia Bohaterów Westerplatte.

Art. 56. Uprawnienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego lub właściwych ministrów (kierowników urzędów centralnych) określone w przepisach ustawy o szkolnictwie wyższym przysługują odpowiednio Ministrowi Obrony Narodowej w stosunku do cywilnych nauczycieli akademickich, z wyjątkiem uprawnień w zakresie wydawania przepisów wykonawczych, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Art. 57. Przepisy niniejszej ustawy dotyczące wojskowych nauczycieli akademickich stosuje się odpowiednio również do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej wyznaczonych do wykonywania zadań poza wojskiem na stanowiskach nauczycieli akademickich w studiach wojskowych i zakładach wychowania obronnego cywilnych szkół wyższych oraz innych jednostkach organizacyjnych tych szkół.

Art. 58. 1. Traci moc ustawa z dnia 16 lutego 1960 r. o akademiach wojskowych (Dz. U. Nr 9, poz. 56).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z ustawy.